

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1928 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om medgivande av rätt för renvårdande lapp att för tryggande av sin näring döda björn.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 301, av herrar *Grapenson* och *Hage* har hemställts, att riksdagen måtte för sin del *dels* besluta om sådan ändring i § 2 i lagen den 25 juni 1909 (nr 56 sid. 7) angående nationalparker med lydelse enligt lag av den 25 november 1927 (nr 453), att första meningen i sagda paragraf erhåller följande ändrade lydelse: »... lapparna medgivna, dock att jakt å lo ej må äga rum» och *dels* hos Kungl. Maj:t anhålla om sådant tillägg i § 2 i jaktstadgan den 25 november 1927 (nr 439), att vad i mom. 1 i sagda paragraf föreskrives icke utgör hinder för renvårdande lapp att för tryggande av sin näring döda björn utan begärt tillstånd hos Kungl. Maj:t eller länsstyrelse.

Beträffande de skäl, som åberopats såsom stöd för denna framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden i ärendet från länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, vilka yttranden jämte dem åtföljande uttalanden av vederbörande lappfogdar återfinnas i härvid fogade bilagor (Bil. A, B, C).

Yttranden av länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

Nu gällande särskilda bestämmelser angående jakt å björn äro i huvudsak följande.

Gällande bestämmelser rörande jakt å björn.

Enligt 12 § i lagen om rätt till jakt (svensk författningssamling nr 434:1927) tillkommer björn, som fångas eller dödas, kronan, där ej annorledes av Konungen förordnas. Beträffande *kronans mark* gäller dels en allmän bestämmelse i 2 § av jaktstadgan (svensk författningssamling nr 439:1927), att björn icke må där under någon tid av året jagas, dödas eller fångas utan Kungl. Maj:ts tillstånd; utan hinder av förbud mot dödande eller fångande av björn må dock sådant djur, som anfallit människa eller tamdjur, även annorledes än i nödvärn dödas efter tillåtelse av länsstyrelsen. Vidare stadgas i 2 § av lagen angående nationalparker (svensk författningssamling nr 56 sid. 7) förbud jämväl för lapparna att å sådan park

bedriva jakt å björn. Slutligen gäller, att, där inom kronans områden av björn förorsakas skada å tamdjur, vilka för betning må dit inkomma, och skadan icke är att tillskriva vårdslöshet vid djurens bevakning, sådan skada ersättes av statsverket (jaktstadgan 10 §). Beträffande nationalpark finnes en motsvarande bestämmelse i fråga om björnskada å lapparnas renar (svensk författningssamling nr 435:1927).

Utav ovanberörda bestämmelser funnos före 1927 års författningsändringar allenast förenämnda inskränkning beträffande lapparnas rätt till jakt å nationalpark samt en i den äldre kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt införd bestämmelse — med innehåll i huvudsak motsvarande den numera i jaktstadgan införda — vilken bestämmelse emellertid icke ansågs tillämplig ifråga om lapparnas jakträtt. De nya bestämmelserna innebära alltså för lapparnas del å ena sidan, att de numera icke å någon av de kronans marker, där de äga rätt att vistas, må utan tillstånd av Kungl. Maj:t resp. länsstyrelsen (beträffande skadebjörn) jaga, fånga eller döda björn, men å andra sidan att de kunna erhålla ersättning av statsmedel för av björn förorsakad skada.

Utskottet.

Från att ursprungligen hava tillhört den kategori skadliga djur, beträffande vilka den mest vittgående rätt till jakt är medgiven, har björnen — med hänsyn till att djurartens totala utrotning i vårt land icke ansetts önskvärd — under senare tider fått en alltmera skyddad ställning. Då vid förslidet års riksdag vissa jämkningar föreslogos i jaktlagstiftningen, avseende, bland annat, ökat sådant skydd, kunde utskottet icke heller finna annat, än att den då förebragta utredningen syntes motivera sådana åtgärder. Det kan emellertid icke förnekas, att de upplysningar, som nu lämnas i motionen och de över densamma avgivna yttrandena, delvis ställa frågan i en annan belysning. Vid frågans behandling förslidet år torde å ena sidan behovet av fredning för björnstammen något väl starkt framhållits och å andra sidan lapparnas intresse av att kunna skydda sig för björnens skadegörelse å renarna knappast tillräckligt beaktats. Det vill nämligen synas, som om tidigare vidtagna inskränkningar i rätten till björnjakt redan haft den verkan, att björnstammen på de senaste åren något tilltagit i antal och utbredning. Och upplysningarna om björnens skadegörelse å renarna torde utvisa, att denna ingalunda är av oväsentlig betydelse. Härvidlag är visserligen att märka, att ersättning av statsmedel i vissa fall utgår för dylik skada, men det torde också vara riktigt, att svårigheter för lapparna föreligga, då det gäller att prestera den bevisning, som erfordras för ersättningens utbekommande. Med hänsyn till berörda omständigheter har utskottet kommit till den uppfattningen, att åtgärder böra vidtagas för att bättre tillgodose lapparnas berättigade intresse i berörda hänseende. Såsom framgår av förestående redogörelse infördes förslidet år en bestämmelse i jakträttslagen, att dödad eller fångad björn skulle tillfalla kronan. Då denna bestämmelse gäller även för lapparnas

del, torde enligt utskottets mening redan däri ligga tillräcklig garanti mot att dessa skulle komma att idka björnjakt i större utsträckning än som kräves för att skydda renarna. Vid sådant förhållande synes det knappast innebära någon risk att låta de övriga restriktionerna beträffande dödande av björn bortfalla i den utsträckning motionärerna föreslagit.

Den första delen av motionärernas hemställan går ut på att riksdagen redan nu skulle för sin del antaga ändring i 2 §, första stycket, av lagen om nationalparker. Den föreslagna ändringen skulle emellertid nödvändig-göra en jämkning även i paragrafens andra stycke. Den andra delen avser ett tillägg till 2 § 1 mom. i jaktstadgan. Denna stadga är visserligen utfärdad i administrativ ordning, men den bestämmelse, varom här är fråga, godkändes av 1927 års riksdag. Det synes emellertid kunna över-vägas, huruvida icke — såsom länsstyrelsen i Norrbottens län antytt — bestämmelsen bör helt omarbetas. Såsom närmare framgår av den vid 1927 års riksdag framlagda utredningen (se prop. nr 120—122) äga före-nämnda lag och stadga i det hänseende, varom här är fråga, samman-hang med flera andra lagar och författningar. Med hänsyn till nu be-rörda omständigheter anser utskottet en framställning till Kungl. Maj:t med anhållan om utarbetande i sin helhet av de utav motionärerna av-sedda ändrade bestämmelserna vara påkallad.

Under återopande av det anförda får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen i anledning av motionen II: 301 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utarbetande av ändrade bestämmelser rörande rätt att döda björn i syfte att renvårdande lapp må utan särskilt tillstånd för tryggande av sin näring tillerkännas dylik rätt samt om framläggande för riksdagen, i den mån så kan befinnas erforderligt, av förslag i ämnet.

Stockholm den 17 april 1928.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Linders, Andersson* i Fältenborg, *Lundell, Tjällgren, Gabrielsson, Eriksson* i Ljusdal och *Kropp*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Uddenberg, Carlström, Andersson* i Prästbol, *Hedlund* i Häste och *Adler*.

Reservation

av herr *Linders*.

Bilaga A.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Med anledning av skrivelse från socialdepartementet den 17 nästlidne februari får länsstyrelsen härmed avgiva begärt yttrande över en inom andra kammaren väckt motion nr 301 om medgivande av rätt för renvårdande lapp att för sin näring döda björn.

Det synes vara ställt utom allt tvivel, att björnstammen inom länets lappmarker märkbart tilltagit under de senaste åren och att björnen numera uppträder även å områden nedanför fjälltrakterna, där han för ett 15-tal år sedan ansågs försvunnen. Enligt lappfogdarnas beräkningar kan björnens skadegörelse i renhjordarna för närvarande uppskattas till minst 300 dödade djur årligen, och till länsstyrelsen inkomma tid efter annan klagomål även från fastboende över av björn dödade får och nötkreatur.

Under sådana omständigheter är det ökade skydd, som beretts björnen genom 1927 års jaktlagstiftning, enligt länsstyrelsens mening icke motiverat. Såväl lapparna som den fastboende lappmarksbefolkningen måste anses äga ett fullt berättigat intresse i att björnen icke får föröka sig så att den vållar dem avsevärt avbräck i deras näring. För att hindra björnstammens utrotning torde fridlysningen inom de vidsträckta nationalparkerna vara fullt tillräcklig, och länsstyrelsen är därför mest böjd för att tillstyrka helt upphävande av förbudet mot björnjakt å annan kronomark, i varje fall för lapparnas vidkommande.

Under alla omständigheter torde en omedelbar omarbetning av stadgandet i 2 § 2 mom. av 1927 års jaktstadga vara högeligen av behovet påkallad. Att avvakta länsstyrelsens tillstånd innan björn, som anfallit människa eller tamdjur, får förföljas och dödas är uppenbarligen i de flesta fall liktydigt med att rätten för lappen att värna sin hjord blir fullständigt illusorisk. Orden »efter tillåtelse av länsstyrelsen» i detta moment böra därför utgå.

I ärendet infordrat yttrande från lappfogden i länets södra distrikt bifogas härjämte. Luleå i landskansliet den 14 mars 1928.

På länsstyrelsens vägnar:

ARVID LIDÉN.

A. HOLM.

Lappfogden i Norrbottens
södra distrikt.

Till länsstyrelsen i Norrbottens län.

Anmodad inkomma med yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion om medgivande av rätt för renvårdande lapp att för tryggande av sin näring döda björn får jag med remisshandlingarnas återsändande i ärendet vördsamt anföra följande.

Till en början skulle jag vilja framhålla, att antalet björnar åtminstone

inom Jokkmokks och Arjeplogs socknar ingalunda är så ringa, som uppgives. Tvärtom har en påtaglig ökning i björnstammen ägt rum, vilket bäst framgår därav, att den numera förekommer rätt så allmänt i sagda socknars skogstrakter, medan den för ett 15-tal år sedan endast förekom i fjälltrakterna. Där är den också nu allmänt förekommande. Denna påtagliga ökning i björnstammen har skett, ehuru de nomadiserande lapparna intill tiden för tillkomsten av den nya jaktstadgan eller till den 25 november 1927 haft rätt att jaga björn på alla marker med undantag av nationalparkerna.

Den skada björnen årligen gjort å de renskötande lapparnas hjordar är högst betydande. Sålunda uppgiva lapparna, och något skäl att betvivla lapparnas uppgifter finnes ej, att björnen under senare år enbart inom Jokkmokks socken årligen dödat över 200 renkalvar samt en del äldre renar. Det är ju också huvudsakligen de späda renkalvarna, som angripas och dödas, men även en del äldre renar angripas. Hittills hava dock lapparna haft rätt att döda skadebjörnarna och därigenom kunnat i någon mån inskränka skadegörelserna, men genom tillkomsten av den nya jaktstadgan hava de berövats denna sin rätt. Visserligen torde väl lapparna, om en skadebjörn uppträder, kunna efter för varje fall inlämnad ansökan få rätt att döda densamma, men innan ett sådant tillstånd erhållits, har säkerligen den lämpligaste tiden för skadebjörnens dödande gått förbi. De flesta skadegörelserna äga ju rum vår och sommar, då ju nomaderna befinna sig uppe på högfjällen långt från bebodda trakter, och under sådana förhållanden måste det givetvis taga en avsevärd tid, innan ett tillstånd att döda björn kan erhållas.

Med stöd av det ovan anförda får jag sålunda tillstyrka den väckta motionen om rätt för nomadiserande lapp att för tryggande av sin näring döda björn. Luleå den 5 mars 1928.

CLAËS ÖSTERBERG.

Undertecknad instämmer i ovanstående uttalande.

J. O. Holm.

Bilaga B.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Uti skrivelse den 17 nästlidne februari från statsrådet och chefen för kungl. socialdepartementet har Kungl. Maj:ts befallningshavande anbefallts att till utskottet avgiva yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 301, om medgivande av rätt för renvårdande lapp att för tryggande av sin näring döda björn.

Med anledning härav har Kungl. Maj:ts befallningshavande från lappfogden i länet infordrat yttrande över motionen, som härmed överlämnas.

För egen del får Kungl. Maj:ts befallningshavande anförda följande:

Uti motionen ifråga lämnas till en början redogörelse för vad som förekommit vid handläggningen inför Gällivare tingslags häradsrätt av ett åtal mot en lappman för det han, sannolikt inom nationalpark, dödat en björn,

som anfallit renhjord. Kungl. Maj:ts befallningshavande känner ej närmare till detta fall och har ej heller kännedom om utgången av åtalet. Det synes emellertid vara alldeles uppenbart, att, om de uppgifter, motionärerna erhållit och återgivit rörande de omständigheter, under vilka björnen ifråga döddats, äro i överensstämmelse med verkliga förhållandet, den tilltalade bort frias från åtalet. Det har i nämnda fall icke varit fråga om jakt å björn, som enligt 2 § lagen om nationalparker den 25 juni 1909 varit förbjuden. Den tilltalade har endast gjort sig tillgodo den rätt, som ovillkorligen måste tillerkännas en var, nämligen att försvara sig själv och sin egendom och som även funnit uttryck såväl i 1 § av nämnda lag där det heter, att det inom nationalpark är förbjudet att avsiktligt döda djur, då det ej sker till försvar mot angrepp å person eller egendom, som i 2 kapitlet 10 § strafflagen rörande rätten till nödvärn.

Uti de den 25 november 1927 utfärdade författningarna angående rätt till jakt förekommer icke heller någon inskränkning i denna nödvärnsrätt.

Lapparna äro således under utövande av sin näring ej fullt så illa lottade, som av motionen synes framgå. De hava samma rätt till nödvärn som övriga svenska medborgare. Emellertid äro de förhållanden, under vilka lapparna leva, i mångt och mycket så olika rikets övriga invånares levnadsförhållanden, att en särlagstiftning till deras förmån i många hänseenden är fullt befogad. Det ligger i sakens natur, att det i de flesta fall, då en renhjord blir angripen av björn, icke finns tillgång till vittnen, som kunna intyga, att björnen gått till angrepp. Det är ej heller möjligt att så vakta en renhjord och så noga följa varje särskild ren, att renvårdaren kan anpassa sitt ingripande så, att det sker »till avvärjande av ett påbörjat eller omedelbart förestående angrepp» mot en ren. Det låter sig ej heller göra att alltid låta en renhjord vaktas av en vårdare med sådana personliga egenskaper och försedd med sådan utrustning, att han kan avvärja ett anfall av björn. För att kunna freda sina renar måste nog lapparna, då björn visar sig i närheten av renhjordarna, söka oskadliggöra björnen så snart så låter sig göra. Att för sådant ändamål inhämta tillstånd från länsstyrelsen är nog i de flesta fall omöjligt.

Det är visserligen å ena sidan av allmänt intresse, att björnen ej fullständigt utrotas inom landet, men å andra sidan bör icke utövandet av lapparnas näring försvåras, som onekligen skett i nu ifrågavarande hänseende genom bestämmelsen därom, att länsstyrelsens tillstånd erfordras för dödande av björn annorledes än i nödvärn. För lapparnas del bör en ändring häri ske på sådant sätt, att renvårdande lappar äga döda björn icke endast för avvärjande av ett omedelbart förestående angrepp mot människa eller egendom utan även för avvärjande av angrepp, som kan förväntas. Någon fara för onödig decimering av björnstammen bör härigenom icke uppkomma. Erfarenheten hittills, då lapparna ägt rätt att jaga björn med undantag allenast av å nationalpark, visar, att det endast är i nödfall björn blivit dödad. Kungl. Maj:ts befallningshavande får därför för sin del tillstyrka av motionärerna föreslagna ändringarna.

Därest så sker torde kanske även tagas under övervägande, om ej en ändring bör ske i 14 § jaktstadgan beträffande möjligheten att få använda gevär av 10 mm eller mindre kaliber.

Umeå i landskansliet den 12 mars 1928.

NILS G. RINGSTRAND.

Gustaf Hultman.

Lappfogden i Västerbottens län
Umeå.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västerbottens län, Umeå.

Med återställande av hoslagda remisshandling får jag såsom mig avfordrat yttrande värdsamt anföra följande.

Inom Västerbottens län har ju en rätt kraftig björnstam funnits framför allt i Dorotea och Sorsele socknar samt i Vilhelmina socken söder om Ångermanälven. De senaste åren har denna ökats, och björnar börjat visa sig i Vilhelmina socken norr om Ångermanälven samt i Tärna och troligtvis även i Åsele socknar. Det torde vara ganska vanskligt att uppskatta antalet björnar men att döma av den skadegörelse, som förorsakas lapparna framför allt under vårarna på de späda kalvarna, torde stammen vara betydande. Inom länet dödas årligen minst 150 späda renkalvar (lapparna i Grans lappby uppgiva att enbart i denna by dödas detta antal) samt dessutom minst 50 fullvuxna djur. Som ett exempel på björnens framfart kan framhållas att å Bångfjäll och trakten däromkring i Umbyns lappby härjade förliden höst en björn, vilken på cirka två månaders tid dödade ett flertal renar. Lapparna hava funnit resterna efter tio djur, men antalet torde vara betydligt större, då givetvis alla ej stå att upptäcka å dessa stora vidder. Om man räknat med ett pris av femton kronor per kalv och trettiofem kronor för ett fullvuxet djur, skulle man komma till en summa på fyratusen kronor, som lapparna årligen förlora på grund av björnens skadegörelse. Denna summa är med all säkerhet för låg, då jag ännu ej lyckats få in några uppgifter från tre av länets lappbyar, varibland Vilhelmina södra lappby, där varje år rätt så stora skador bruka förekomma, och dessutom äro de anförda prisen å djuren låga. Jag kan icke finna annat än att det är en rätt betydande skadegörelse, som årligen orsakas av björnen.

Visserligen har utlovats ersättning för den skadegörelse björnen gör, men under sådana former att densamma är av ringa värde. Lapparna måste skaffa ojäviga vittnen på att björnen dödat renen, men detta torde i de flesta fall vara omöjligt. Vidare är att märka att flertalet renar, som dödas äro späda kalvar, för vilka ersättning knappast torde utgå med högre belopp än femton kronor, om den över huvud taget kan erhållas på grund av svårigheterna med bevisning. Skulle kalven fått leva, hade den ett år senare inbringat sin ägare ett pris av cirka trettio kronor, vadan förlust givetvis uppstår genom minskad avkastning på förmögenheten.

Lapparna hava ju intill år 1928 ägt rätt att döda björn ovan odlingsgränsen, men trots detta har stammen ökat betydligt. Nomaderna hava nämligen icke tid att i större utsträckning ägna sig åt jakt, varför det blott blir ett fåtal björnar, som dödas av dem. Med den bestämmelsen, som numera finnes, att dödad björn skall tillfalla kronan, bortfaller all risk, att jakten skall företagas i förvärvssyfte, utan torde den endast komma att utövas för att freda renarna. Den bästa tiden för björnjakt, nämligen vintertid då den uppsökes i idet, befinna sig lapparna med sina renar flera tiotal mil från fjällen och hava i regel ingen möjlighet att lämna hjorden för att begiva sig ut på jakt.

En synpunkt, som torde förtjäna beaktande, är den, att en bestämmelse att lapparna ej få döda björn kommer utan all tvekan att fostra lagbrytande, ty vilken människa är det, som ej, när han märker att hans egen-

dom undan för undan decimeras av rovdjuret, går till anfall, utan att avvakta ett tillstånd, som det kan dröja flera månader innan det kommer honom tillhanda. Man måste lägga märke till, att lappen ytterst sällan påträffar björnen i det ögonblick då han anfaller renen och då är nomaden ej beväpnad så att han kan upptaga striden med en björn, vilken retad är ytterst farlig även för människor. Skall lappen kunna freda sin hjord, måste han rusta sig för jakt och få tillstånd att skjuta björnen, när han påträffar honom och ej blott i nödvärn det ögonblick rovdjuret anfaller renen. Vilken bonde skulle, därest hans visthusbord översvämmas av råttor eller om hans hönsgård upprepade gånger får påhälsning av räv, invänta myndigheternas tillstånd innan han vidtager åtgärder för att skydda sin egendom. Så ungefär måste lappen uppfatta en förordning, som förbjuder honom att skydda sina renar mot rovdjur. Man måste dessutom tänka på att renarna äro lappens enda existensmedel. Mister han dem, är han utblottad på allt.

Slutligen ber jag att på det kraftigaste få understryka synpunkterna i den av motionärerna citerade skrivelsen från lappfogden i Norrbottens övre distrikt.

På grund av vad ovan anförts, får jag vördsamt hemställa, att Kungl. Maj:ts befallningshavande behagade tillstyrka motionen. Umeå i Lappfogdekontoret den 5 mars 1928.

HANS CEDERBERG.

Bilaga C.

Till riksdagens jordbruksutskott.

I enlighet med Kungl. Maj:ts den 17 februari 1928 givna anmodan får Kungl. Maj:ts befallningshavande härmed till utskottet överlämna ett yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 301, om medgivande av rätt för renvårdande lapp att för tryggande av sin näring döda björn. Tillika överlämnas ett från lappfogden i länet infordrat yttrande.

Inom Jämtlands län förekommer björn såväl å Sonfjället med angränsande terräng i Härjedalen som inom ett område av Frostvikens socken och av därtill gränsande Ströms socken i norra Jämtland. På det senare området torde björnstammen vara relativt talrik. Huruvida några exemplar utom å nu nämnda områden finnas i fjälltrakterna väster om Storsjön kan icke med säkerhet uppgivas. I övrigt torde inom länet endast kringströvande djur förekomma.

Sonfjällsområdet består delvis av nationalpark, delvis av prestbord och kronopark och delvis av enskild mark. Björntrakterna i ovannämnda delar av norra Jämtland äro huvudsakligen kronan tillhöriga, till renbetesfjäll avsatta eller därför inköpta områden. För lapparna torde numera endast förekomsten av björn å sistnämnda trakt hava betydelse.

Inom ifrågavarande del av norra Jämtland har vid flera tillfällen förekommit, att renkalvar och även vuxna renar rivits av björn, huvudsakligen om våren under kalvningstiden. Ehuru den sålunda uppkommande skade-

görelsen icke har samma omfattning som vargens angrepp på renhjordarna, föreligger dock för lapparnas del ett visst behov av den av motionärerna ifrågasatta ändringen i gällande lagbestämmelser. Om stadgandet att björn, som dödas, skall tillfalla kronan, bibehålles, torde ändringen icke medföra risk för björnstammens utrotande.

Östersund i landskansliet den 13 mars 1928.

S. LINNÉR.

J. Eurenus.

Till länsstyrelsen i Jämtlands län.

Såsom infordrat yttrande över en inom riksdagens andra kammare av herrar Grapenson och Hage väckt motion om rätt för renvårdande lapp att för tryggande av sin näring döda björn, får jag vördsamt anföra följande:

Inom de till Jämtlands län hörande renbeteslanden är det för närvarande huvudsakligen inom Frostvikens socken, som björnen under de senaste åren förökats och numera rätt talrikt förekommer och årligen anställer större eller mindre förödelse bland såväl lapparnas renar som de bofastas kreatur. Största skadan gör han på renkalvarna, men allt emellanåt dödar han ock fullvuxna renar. För de bofasta är det vanligtvis får och getter, som dödas av björnen, och detta ofta strax invid gårdarna. Senast förliden sommar blev en lappman i Frostviken ock illa sönderbiten av en björn, och det var endast genom en hans minderårige sons ingripande, som hans liv räddades.

Det torde under sådana förhållanden vara helt naturligt, att dessa lappar och bofasta, som ständigt gå i ängslan för att få sina kreatur dödade av björn, ja, stundom äro i fara för eget liv, hava svårt att förstå en lag, som praktiskt taget helt förhindrar dem att skydda sig själva och sin egendom för rovdjuren. Det torde även kunna förlåtas dem, att de ej förmå att med samma ögon se på en sådan lag som personer, vilka äro bosatta ett hundrat tal mil från trakter, där något rovdjur funnits under de senaste 100 åren, och jag skulle nästan tro, att om björn och varg, järv och lo helt oförmodat skulle uppträda inom något av våra sydligare län och där börja härja bland den bofasta befolkningens kreatur, så skulle befolkningen där få samma syn på saken som våra bofasta och lapparna här uppe i fjällbygderna. Jag skulle nämligen knappast tro, att det finnes en enda socken eller by i Sverige, som vore villig tåla rovdjurens härjningar inom sitt område, även om ersättning av staten ställes i utsikt.

Då jag anser, att även lapparna måste få ha så mycken självbevarelserätt, att de utan särskilt tillstånd må få döda björn, som uppträder inom renbeteslandet och dödar deras renar, får jag vördsamt tillstyrka bifall till herrar Grapensons och Hages motion härom.

Östersund i lappfogdekontoret den 6 mars 1928.

ABR. STAAFF.